

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΗ ΖΗΜΙΩΝ ΑΠΟ ΔΥΣΜΕΝΗ ΚΛΙΜΑΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΣΤΟΝ
ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Δεκέμβριος 2024

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρο 3 Πλαισίου – Κατώτα όρια Ζημιών	3
Άρθρο 7 Πλαισίου Επιτροπές Αξιολόγησης – Τεκμηρίωσης	4
Άρθρο 8 Πλαισίου - Υποβολή Δήλωσης Ζημιάς	5
Άρθρο 9 Πλαισίου – Καθορισμός Δικαιούχων	7
Άρθρο 10 Πλαισίου Εκτίμηση Ζημιάς.....	15
Άρθρο 11 Πλαισίου Ένσταση	17
Άρθρο 14 Πλαισίου - Ένταση της ενίσχυσης	19
Άρθρο 15 Πλαισίου - Έλεγχος Αποκατάστασης.....	19
Άρθρο 17 Πλαισίου - Υποχρεώσεις.....	21
Άρθρο 18 Πλαισίου - Έλεγχοι	22

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΗ ΖΗΜΙΩΝ ΑΠΟ ΔΥΣΜΕΝΗ ΚΛΙΜΑΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Με το παρόν Εγχειρίδιο, καθορίζονται ανά άρθρο οι όροι, περιορισμοί και διαδικασίες εφαρμογής του Εθνικού Πλαισίου Χορήγησης Κρατικών Ενισχύσεων για την αντιστάθμιση ζημιών από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα στον τομέα της γεωργίας (Πλαίσιο). Το Πλαίσιο δύναται να καλύψει ζημιές στη γεωργική παραγωγή ή στα μέσα παραγωγής, περιλαμβανομένων των κτιρίων και των φυτειών από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που μπορούν να εξομοιωθούν με θεομηνία. Διέπεται από τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις Κρατικές Ενισχύσεις στον γεωργικό και δασονομικό τομέα και στις αγροτικές περιοχές και θα ισχύει για όσες ζημιές θα επισυμβούν κατά την περίοδο ισχύος των υφιστάμενων Κατευθυντήριων Γραμμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2022/C 485/01) και για διάστημα που δεν θα υπερβαίνει την επταετία. Έγκριση ΕΕ με αριθμό SA 110443 ημερομηνίας 19/12/2023. Το παρόν εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο κατά την Συνεδρία ημερομηνίας 12/07/2023 με Αριθμό Απόφασης 819/2023.

Άρθρο 3 Πλαισίου – Κατώτα όρια Ζημιών

Όταν η ζημιά οφείλεται αποδεδειγμένα σε δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που μπορούν να εξομοιωθούν με θεομηνία μπορεί να ενισχύεται μία γεωργική εκμετάλλευση, εφόσον το συγκεκριμένο αίτιο έπληξε μια ευρύτερη περιοχή, με αποτέλεσμα να ζημιωθεί η παραγωγή ή/και υποδομές ή/και εκμεταλλεύσεις και το επίπεδο των ζημιών ξεπερνά το 30%, στο σύνολο των ομοειδών καλλιεργειών ή ζώων ή μελισσοκομείων ή εγκαταστάσεων της περιοχής και τηρούνται τα προβλεπόμενα από το Πλαίσιο και το παρόν εγχειρίδιο.

Εξαίρεση αποτελούν:

1. Ανομβρία.

Στις περιπτώσεις ζημιάς από Ανομβρία σε σιτηρά και κτηνοτροφικά φυτά το κατώτατο όριο καθορίζεται στο 45% της μέσης παραγωγής μιας ευρύτερης περιοχής, η οποία αποτελείται από σύμπλεγμα κοινοτήτων και χαρακτηρίζεται από ομοιογένεια καλλιεργειών και μορφολογίας του εδάφους.

2. Ασθένειες.

Στις περιπτώσεις, που αποδεδειγμένα φυτικές ασθένειες προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα, που δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν :

- γιατί δεν υπάρχουν τα κατάλληλα μέσα αντιμετώπισης
- γιατί δεν το επιτρέπουν οι καιρικές συνθήκες (π.χ. συνεχείς βροχοπτώσεις)
- λόγω του σταδίου εκδήλωσης της ασθένειας (π.χ. στάδιο συλλογής της παραγωγής) με αποτέλεσμα την απώλεια παραγωγής.

Στις περιπτώσεις αυτές το μέτρο ενίσχυσης θα συνοδεύεται απαραίτητα από γνωμάτευση ειδικευμένου φορέα (Ινστιτούτου, Ιδρύματος κ.λ.π.).

Το κατώτατο όριο ζημιάς καθορίζεται στο 50% της μέσης παραγωγής των ομοειδών καλλιεργειών μιας ευρύτερης περιοχής, η οποία αποτελείται από σύμπλεγμα κοινοτήτων και χαρακτηρίζεται από ομοιογένεια καλλιεργειών και μορφολογίας του εδάφους.

3. Ακαρπία

Η ακαρπία καλύπτεται μόνο στις δενδρώδεις καλλιέργειες ως αποτέλεσμα επικράτησης δυσμενών κλιματικών φαινομένων, κατά το στάδιο της άνθησης. Στην περίπτωση ζημιών από ακαρπία, το κατώτερο όριο ζημιάς, καθορίστηκε, σε ποσοστό ψηλότερο του 30% της μέσης παραγωγής των ομοειδών καλλιεργειών μιας ευρύτερης περιοχής, η οποία αποτελείται από σύμπλεγμα κοινοτήτων και χαρακτηρίζεται από ομοιογένεια καλλιεργειών και μορφολογίας του εδάφους. Σε επίπεδο τεμαχίου θα πρέπει, η ζημιά από ακαρπία να ξεπερνά το 30% της μέσης παραγωγής κατά είδος καλλιέργειας και ταυτόχρονα τουλάχιστον μια συνιστώσα ποικιλία του ιδίου είδους να έχει υποστεί ζημιά από ακαρπία σε ποσοστό τουλάχιστον 60% της μέσης παραγωγής.

Νοείται ότι, δεν καλύπτονται ζημιές σε περιπτώσεις παρενιαυτοφορίας αλλά και σε περιπτώσεις ζημιάς από φυτικές ασθένειες που έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση της μέσης παραγωγής.

Άρθρο 7 Πλαισίου Επιτροπές Αξιολόγησης – Τεκμηρίωσης

Ο προϊστάμενος του Επαρχιακού Γεωργικού Γραφείου, μετά τη λήψη της Αναγγελίας Ζημιάς από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα και αφού αξιολογήσει ως βάσιμη την πληροφορία, συγκαλεί το συντομότερο δυνατό και κατά περίπτωση, την Επαρχιακή Επιτροπή για την αξιολόγηση του ζημιογόνου αιτίου.

Η Επιτροπή αποτελείται από Λειτουργούς του οικείου Επαρχιακού Γεωργικού Γραφείου του Τμήματος Γεωργίας ή σε εξαιρετικές περιπτώσεις άλλου Επαρχιακού Γεωργικού Γραφείου ή Κλάδου, με πρόεδρο τον οικείο Επαρχιακό Γεωργικό Λειτουργό ή εκπρόσωπο του, όπως αυτοί ορίζονται κάθε φορά. Οι παραπάνω δύναται να συνεπικουρούνται, κατά περίπτωση, από όργανα αρμόδιων Υπηρεσιών, ανάλογα με το αντικείμενο και το ζημιογόνο αίτιο (π.χ. Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, Μετεωρολογική Υπηρεσία, Πολεοδομία κ.λ.π.). Επιπρόσθετα, στην περίπτωση της ανομβρίας θα μπορούν να συνεπικουρούνται και από εκπροσώπους των Αγροτικών Οργανώσεων.

Στην περίπτωση όπου η Επιτροπή εγκρίνει την προκήρυξη της περιοχής ως πληγείσας, συντάσσεται σχετικό πρακτικό και ξεκινούν οι διαδικασίες για υποβολή Δηλώσεων Ζημιάς. Σε περίπτωση απόρριψης της Αναγγελίας Ζημιάς συντάσσεται σχετικό πρακτικό απόρριψης

που υπογράφεται από όλα τα μέλη της Επιτροπής και ενημερώνονται οι ενδιαφερόμενοι γεωργοί.

Η έκθεση της Επ.Ε θα πρέπει :

- α) να διευκρινίζει το αίτιο του ζημιογόνου γεγονότος.β) να προσδιορίζει τα μέσα (μετεωρολογικά στοιχεία, φωτογραφίες, αεροφωτογραφίες και δορυφορικές εικόνες, video κ.α.), που χρησιμοποιήθηκαν για τη διαπίστωσή του, όπου εφαρμόζεται.
- γ) να προσδιορίζει τη γεωγραφική έκταση του ζημιογόνου γεγονότος (κατάλογος των Δήμων ή Κοινοτήτων).
- δ) να αναφέρει τάξη μεγέθους των ζημιών για κάθε είδος που ζημιώθηκε, όπου εφαρμόζεται.

Άρθρο 8 Πλαισίου - Υποβολή Δήλωσης Ζημιάς

Σε όσο το δυνατό πιο σύντομο χρονικό διάστημα από τη μέρα που συνέβηκε η ζημιά και εφόσον διαπιστωθεί από τους αρμόδιους Λειτουργούς του Τμήματος Γεωργίας ότι καλύπτονται τα όρια που προβλέπονται από το Πλαίσιο και το παρόν εγχειρίδιο, θα εκδίδεται σχετική Ανακοίνωση για υποβολή Δήλωσης Ζημιάς.

Ο παραγωγός, του οποίου η γεωργική εκμετάλλευση ζημιώθηκε από ζημιογόνο αίτιο σε ποσοστό μεγαλύτερο από τα κατώτατα όρια που προβλέπονται από το Πλαίσιο και το παρόν εγχειρίδιο, δικαιούται, μέχρι και 20 ημέρες από την ημέρα της ανάρτησης της Ανακοίνωσης από το Τμήμα Γεωργίας ή Αντιπρόσωπο του και εντός χρονικών ορίων που θα καθορίζονται στην Ανακοίνωση, να υποβάλει ο ίδιος ή με τρίτο πρόσωπο τη Δήλωση Ζημιάς στο εκάστοτε Επαρχιακό γεωργικό γραφείο, ή στο εξουσιοδοτημένο όργανο του Δήμου ή της Κοινότητας ή μέσω του συστήματος ΑΡΙΑΔΝΗ.

Η Διεύθυνση του Τμήματος, δύναται να παραχωρήσει παράταση στην περίοδο υποβολής Δήλωσης Ζημιάς (πέραν των 20 ημερών) μετά από δεόντως αιτιολογημένη απόφαση της.

Κάθε κάτοχος γεωργικής εκμετάλλευσης υποβάλλει μια Δήλωση Ζημιάς για το σύνολο των ζημιωθεισών δραστηριοτήτων του σε κάθε Δήμο ή Κοινότητα, η οποία συνοδεύεται από όλα τα αναγκαία έγγραφα, όπως προσδιορίζονται πιο κάτω. Αν υπάρχουν ζημιωθείσες δραστηριότητες του ίδιου παραγωγού σε άλλο Δήμο ή Κοινότητα, πρέπει να υποβάλλεται άλλη Δήλωση, η οποία θα συνοδεύεται μόνο από τα απαραίτητα για τη Δήλωση αυτή έγγραφα, με την προϋπόθεση ότι θα επισημαίνεται ο τόπος υποβολής των υπολοίπων εγγράφων.

Αν η τελευταία μέρα της προθεσμίας είναι αργία, τότε η προθεσμία λήγει την επόμενη εργάσιμη ημέρα. Εάν κάποιος υποβάλει Εκπρόθεσμη Δήλωση Ζημιάς, αυτή παραλαμβάνεται και σφραγίζεται ως Εκπρόθεσμη. Σε αυτόν παραδίδεται επιστολή που τον ενημερώνει ότι έχει υποβάλει Δήλωση Ζημιάς που απορρίφθηκε ως Εκπρόθεσμη, δίδοντας σε αυτόν το δικαίωμα

εντός χρονικού ορίου που καθορίζεται στην επιστολή να υποβάλει ένσταση (μέχρι και 15 μέρες), σε πρότυπο έντυπο ένστασης, προσκομίζοντας δικαιολογητικά, αν υπάρχουν. Επί της ένστασης θα αποφασίζει η αρμόδια Επιτροπή Ενστάσεων κατά πόσον θα την κάνει δεκτή ή θα την απορρίψει. Σε περίπτωση που διενεργούνται οι εκτιμήσεις και δεν έχει ληφθεί απόφαση από την Επιτροπή Ενστάσεων για την ένσταση τότε το Τμήμα Γεωργίας θα πρέπει να προβαίνει σε εκτίμηση της ζημιάς στα τεμάχια που περιλαμβάνονται στην εκπρόθεσμη Δήλωση Ζημιάς, καθιστώντας σαφές όμως στους επηρεαζόμενους ότι δεν θα είναι δικαιούχοι ενίσχυσης, εκτός και αν αποφασιστεί η έγκριση της ένστασης τους.

Η Δήλωση Ζημιάς υποβάλλεται σε κάθε περίπτωση στο όνομα του παραγωγού που ήταν κάτοχος της εκμετάλλευσης όταν συνέβηκε το ζημιογόνο αίτιο, δηλ. το άτομο που υπέβαλε αίτηση εκταρικών επιδοτήσεων ή/και Δήλωση Καλλιέργειας. Σε περίπτωση θανάτου ή άλλου λόγου ανωτέρας βίας η Δήλωση Ζημιάς μπορεί να γίνει από τον καθορισμένο κληρονόμο/διάδοχο, το οποίο θα είναι άτομο που θα έχει εξουσιοδότηση από τους υπόλοιπους κληρονόμους/διαδόχους, προκειμένου να προβεί στη συγκεκριμένη ενέργεια. Νοείται ότι, θα προσκομίζονται τα αναγκαία έγγραφα που θα δικαιολογούν τη μεταβολή.

Η Δήλωση Ζημιάς συντάσσεται σε ειδικό έντυπο αναλόγως του είδους της ζημιάς (Φυτική και Ζωική Παραγωγή ή Φυτικό, Ζωικό και Πάγιο Κεφάλαιο, Αποθηκευμένα Προϊόντα). Στην Δήλωση Ζημιάς οπωσδήποτε πρέπει να αναγράφεται το ονοματεπώνυμο του ενδιαφερόμενου/επωνυμία εταιρείας, ο αριθμός δελτίου ταυτότητας/αρ. εγγραφής εταιρείας και αριθμός τραπεζικού λογαριασμού (IBAN), η διεύθυνση κατοικίας και το τηλέφωνο, καθώς και τα στοιχεία της εκμετάλλευσης (σύμφωνα με το έντυπο). Όσον αφορά το ζωικό κεφάλαιο απαιτείται και ο κωδικός αριθμός της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης.

Προκειμένου να γίνει δεκτή η Δήλωση Ζημιάς θα πρέπει να συνοδεύεται από όλα τα έγγραφα, όπως αυτά κάθε φορά ορίζονται και ενδεικτικά:

- **Αποδεικτικό κατοχής της εκμετάλλευσης :**

Να αποδεικνύεται η κατοχή με την προσκόμιση των σχετικών νόμιμων τίτλων ιδιοκτησίας ή της αίτησης εκταρικών επιδοτήσεων. Σε περίπτωση μίσθωσης θα προσκομίζεται το μισθωτήριο του έτους ζημιάς.

Σε περίπτωση μισθωμένης εκμετάλλευσης και προκειμένου ο ενοικιαστής να τύχει της ενίσχυσης ανασύστασης, θα προσκομίζονται ιδιωτικά ενοικιαστήρια έγγραφα, που θα πρέπει να καλύπτουν :

- Την περίοδο πριν τη ζημιά
 - Πενταετή τουλάχιστο περίοδο μετά την ανασύσταση
- εξαίρεση αποτελεί η μίσθωση χαλίτικης, δασικής ή τουρκοκυπριακής γής.

- **Αντίγραφο αίτησης της Ενιαίας Εκταρικής Επιδότησης** για το έτος ζημιάς, όπου αναγράφονται τα στοιχεία των αγροτεμαχίων τα οποία είναι επιλέξιμα επιδότησης και για τα οποία αιτείται κρατική ενίσχυση.
- **Συμπληρωμένη την εξουσιοδότηση για πληρωμές από το FIMAS ή οποιοδήποτε άλλο σύστημα του Γενικού λογιστηρίου και Φωτοαντίγραφο της κατάστασης του τραπεζικού λογαριασμού (IBAN)**, όπου επιθυμεί να κατατεθεί το ποσό της ενίσχυσης
- **Άδειες ίδρυσης, λειτουργίας, οικοδομικές άδειες, κλπ. των εκμεταλλεύσεων, κατά περίπτωση.**

Μετά την παραλαβή των Δηλώσεων Ζημιάς των παραγωγών (μαζί με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως αυτά θα καθορίζονται εκάστοτε), ακολουθεί Διοικητικός έλεγχος από το οικείο Επαρχιακό Γραφείο. Αν σε Δήλωση Ζημιάς παραγωγού διαπιστωθεί έλλειψη δικαιολογητικών ή ανάγκη προσκόμισης συμπληρωματικών στοιχείων, ο συγκεκριμένος παραγωγός ειδοποιείται εγγράφως για την τακτοποίηση των εκκρεμοτήτων σε τακτή προθεσμία. Οι Δηλώσεις Ζημιάς στις οποίες διαπιστώνονται ελλείψεις, παρά την έγγραφη ειδοποίηση, αποκλείονται από το πρόγραμμα ενίσχυσης.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπου προκλήθηκαν ζημιές από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που μπορούν να εξομοιωθούν με θεομηνία σε μεγάλη κλίμακα (ανομβρία σε σιτηρά / κτηνοτροφικά φυτά), δίνεται η δυνατότητα μετά από έγκριση της Διεύθυνσης του Τμήματος Γεωργίας να μην υποβληθούν από τους πληγέντες Δηλώσεις Ζημιάς.

Άρθρο 9 Πλαισίου – Καθορισμός Δικαιούχων

Ι) Γενικοί Περιορισμοί

Δεν καταβάλλονται ενισχύσεις :

1. σε γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις

- οι διαχειριστές των οποίων δεν έχουν εκπληρώσει εμπρόθεσμα τις υποχρεώσεις καταβολής όλων των απαραίτητων εισφορών τους σύμφωνα με τον Περί Διαχείρισης Κινδύνων στη Γεωργική Παραγωγή και συναφή θέματα Νόμο του 2019 (Ν 103(Ι)/2019).
- σε παραγωγικούς κλάδους που δεν περιλαμβάνονται στον Περί Διαχείρισης Κινδύνων στη Γεωργική Παραγωγή και συναφή θέματα Νόμο του 2019 (Ν 103(Ι)/ 2019).

Για ζημιές από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα σε μεμονωμένη γεωργική εκμετάλλευση, εφόσον οι περιβάλλουσες σε αυτήν εκμεταλλεύσεις δεν έχουν πληγεί εκτός από την περίπτωση μεμονωμένων εκμεταλλεύσεων, οι οποίες δύναται να αξιολογηθούν προς αποζημίωση επί τη βάση των υπόλοιπων κριτηρίων. Για το σκοπό αυτό, το ελάχιστο μέγεθος μιας μεμονωμένης εκμετάλλευσης έχει καθοριστεί όπως φαίνεται στο πιο κάτω πίνακα:

Είδος	Ελάχιστο Μέγεθος εκμετάλλευσης
Σιτηρά και ξηρικά κτηνοτροφικά φυτά	30 δεκάρια
Φυλλοβόλα στις ορεινές περιοχές	3 δεκάρια
Φυλλοβόλα στις πεδινές περιοχές	10 δεκάρια
Αμπέλια στις πεδινές περιοχές	10 δεκάρια
Αμπέλια στις ορεινές περιοχές	7 δεκάρια
Άλλες δενδρώδεις/θαμνώδεις καλλιέργειες στις πεδινές περιοχές	10 δεκάρια
Άλλες δενδρώδεις/θαμνώδεις καλλιέργειες στις ορεινές περιοχές	7 δεκάρια
Λαχανικά/άλλα εποχιακά	15 δεκάρια
Πατάτες	12 δεκάρια

Από την εν λόγω πρόνοια εξαιρούνται οι ζημιές από Ακαρπία, Ανομβρία και Φυτικές Ασθένειες, για τις οποίες σε κάθε περίπτωση απαιτείται σύμπλεγμα κοινοτήτων με βάση τις πρόνοιες του Πλαισίου.

2. Για ζημιές από σφοδρές βροχοπτώσεις/καταιγίδα σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις, που οι μόνιμες ή προσωρινές εγκαταστάσεις τους καταλαμβάνουν εκτάσεις μέσα στην περίμετρο της ανώτατης στάθμης των φυσικών ή τεχνητών ρευμάτων ή άλλων όγκων γλυκού νερού, οι οποίες αποκαλύπτονται κατά τη διακύμανση της στάθμης του νερού.

3. Για ζημιές από τη θάλασσα, σε καλλιέργειες που αναπτύχθηκαν σε απόσταση τόσο κοντινή προς αυτή, που να θεωρείται ότι ο παραγωγός ενήργησε αμελώς.

4. Για ζημιές από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα:

- σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις στις οποίες δεν τηρούνται οι προβλεπόμενες από την Εθνική ή Κοινοτική νομοθεσία διατάξεις περί νόμιμης λειτουργίας τους
- σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις εφόσον οι ζημιές οφείλονται σε αμέλεια, υπαιτιότητα ή παράλειψη του αιτούντος ή τρίτου
- κατά το ποσοστό που προέκυψαν, διευρύνθηκαν ή επεκτάθηκαν, επειδή οι πληγέντες δεν έλαβαν έγκαιρα τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη, τον περιορισμό ή την αποκατάσταση των ζημιών αυτών
- σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις που αναπτύσσονται κατά παράβαση των Νόμων και των Υπουργικών Αποφάσεων
- σε εκμεταλλεύσεις που έχουν εγκαταλειφθεί ή δεν έχουν το χαρακτήρα συστηματικής εκμετάλλευσης
- στους δικαιούχους που είναι ήδη ενταγμένοι σε άλλο πρόγραμμα ενίσχυσης για τη ζημιωθείσα παραγωγή ή τα ζημιωθέντα μέσα στο βαθμό που επιδοτούνται για τους ίδιους σκοπούς

5. Σε περίπτωση υποβολής ψευδών δηλώσεων, ή παραπλανητικών στοιχείων, που αφορούν σημαντικά στοιχεία της εκμετάλλευσης

6. Σε εκμεταλλεύσεις που έχουν ενισχυθεί μέσα από καθεστώα ενίσχυσης (σχέδια βελτίωσης) και τα έργα δεν ολοκληρώθηκαν σύμφωνα με την εγκεκριμένη μελέτη.

7. Σε παραγωγούς που δεν άφησαν μάρτυρες ή αλλοίωσαν την εικόνα της εκμετάλλευσης, με επεμβάσεις εκ των υστέρων. Σε περίπτωση που η συγκομιδή μιας καλλιέργειας επείγει, τότε οι παραγωγοί μπορούν να προχωρήσουν αφού ενημερώσουν το οικείο Επαρχιακό Γεωργικό Γραφείο σε συνεννόηση με το οποίο θα πρέπει να αφήσουν αντιπροσωπευτικούς μάρτυρες (ασυγκόμιστα σημεία της εκμετάλλευσης) ως εξής:

- α) για αροτραίες καλλιέργειες (πλην φασολιών και πατατών) από ένα τμήμα (λωρίδα) που να έχει πλάτος ένα (1) μέτρο και το μήκος μιας διάστασης του αγροτεμαχίου και στο μέσον αυτού.
- β) για πρεμνοειδείς καλλιέργειες, ολόκληρες τις ακραίες γραμμές οι οποίες θα καθορίζουν και τα όρια του αγροτεμαχίου ή την αναλογία ενός πρέμνου ανά τριάντα (30) πρέμνα καλλιεργούμενης ποικιλίας.
- γ) για δενδρώδεις καλλιέργειες, διάσπαρτα, σ' όλη την έκταση του αγροτεμαχίου, τόσα δένδρα όση είναι η αναλογία ένα (1) δένδρο για κάθε δέκα (10) δένδρα ανά ποικιλία.
- δ) για φασόλια και αγκινάρες ανά ένα τμήμα 10 τ.μ εις το κέντρο και τα τέσσερα άκρα εκάστου αγροτεμαχίου.
- ε) για πατάτες, δυο γραμμές κατά μήκος του τεμαχίου ανά ποικιλία και ημερομηνία φύτευσης.
- ζ) για λαχανικά και οποιαδήποτε άλλη ετήσια καλλιέργεια, μια γραμμή κατά μήκος του τεμαχίου ανά ποικιλία και ημερομηνία φύτευσης.

8. Σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις που αναπτύσσουν τη δραστηριότητά τους εκτός εποχής ή όπου οι συνθήκες της περιοχής δεν είναι οι ενδεδειγμένες, π.χ. σε ακατάλληλες ζώνες, είτε λόγω κλίματος ή λόγω φύσεως του εδάφους κλπ.

9. Σε καλλιέργειες στις οποίες έχει παρέλθει η ημερομηνία συγκομιδής. Ο καθορισμός των χρονικών ορίων, μέσα στα οποία μπορεί να καλλιεργηθεί ένα είδος ή μέχρι τότε πρέπει να έχει συγκομισθεί ένα προϊόν γίνεται με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής, όπου αυτό εφαρμόζεται. Σε άλλες περιπτώσεις κρίνεται ότι είναι επαρκής ο καθορισμός μιας ημερομηνίας για όλες τις περιοχές καλλιέργειας ενός προϊόντος.

Πέραν των ορίων αυτών, η καλλιέργεια θεωρείται εκτός εποχής και δεν καλύπτεται. Διευκρινίζεται ότι τα όρια που τίθενται για τη συγκομιδή ενός προϊόντος αφορούν την ημερομηνία μέχρι την οποία πρέπει **το σύνολο ενός προϊόντος να έχει συγκομισθεί** και όχι να αφήνεται ολόκληρο ασυγκόμιστο μέχρι και την τελευταία ημέρα.

Για τις πιο βασικές καλλιέργειες δεν καλύπτονται οι πιο κάτω περιπτώσεις:

- Σιτηρά: όταν η σπορά έγινε πριν τις 15 Οκτωβρίου και μετά τις 15 Φεβρουαρίου
- Πατάτες: όταν η φύτευση έγινε πριν τις 15 Αυγούστου και μετά τις 15 Μαρτίου. Εξαιρούνται οι *ψηλότερες περιοχές, όπου όμως δεν καλύπτονται για παγετό κατά τους μήνες Δεκέβρη, Γενάρη και Φεβράρη.
- Αγκινάρες: για την Άσπρη Αγκινάρα δεν καλύπτονται ζημιές που συνέβησαν μετά την 15 Απριλίου, ενώ για τη Μαύρη Αγκινάρα δεν καλύπτονται ζημιές που συνέβησαν μετά την 30 Απριλίου.

- Μέσπιλα: δεν καλύπτονται ζημιές που συνέβησαν (α) στα *πεδινά μετά τις 15 Μαΐου, και (β) στις *ψηλότερες περιοχές μετά τις 30 Μαΐου.
- Μανταρίνια- Ομάδα Κλεμεντίνη (περιλαμβάνει Κλεμεντίνη, Κλημενούλα, Καφίν): δεν καλύπτονται ζημιές που συνέβησαν μετά τις 15 Δεκεμβρίου (*πεδινά) και τις 15 Ιανουαρίου (*ψηλότερες περιοχές).
- Μανταρίνια- Ομάδα Ντόπιας (περιλαμβάνει Ντόπια, Νόβα): δεν καλύπτονται ζημιές που συνέβησαν μετά τις 15 Ιανουαρίου (*πεδινά) και τις 15 Φεβρουαρίου (ψηλότερες περιοχές).
- Μανταρίνια- Μουρκότ: δεν καλύπτονται ζημιές μετά το τέλος Φεβρουαρίου.
- Μαντόρα: δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 15 Μαρτίου.
- Πορτοκάλια- Βαλέντσια: δεν καλύπτονται ζημιές που συνέβησαν μετά τις 15 Μαΐου. Τυχόν διατήρηση των καρπών μετά τη συγκεκριμένη ημερομηνία γίνεται με ευθύνη των παραγωγών.
- Πορτοκάλια- Ομφαλοφόρα πρώιμα (περιλαμβάνει New Hall, Navellina): δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 15 Δεκεμβρίου στα *πεδινά, και μετά τις 15 Ιανουαρίου στις *ψηλότερες περιοχές.
- Πορτοκάλια- Ομφαλοφόρα μεσοπρώιμα (περιλαμβάνει Washington Navel): δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 31 Ιανουαρίου στα *πεδινά, και μετά την 1 Μαρτίου στις *ψηλότερες περιοχές.
- Πορτοκάλια- Ομφαλοφόρα όψιμα (περιλαμβάνει Lane Late): δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 15 Απριλίου στα *πεδινά, και μετά τις 15 Μαΐου στις *ψηλότερες περιοχές.
- Πορτοκάλια- Γιάφα, Ασήμικα: δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 15 Μαρτίου στα *πεδινά, και μετά τις 15 Απριλίου στις *ψηλότερες περιοχές.
- Πορτοκάλια- Σιεκκέρικα: δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 15 Φεβρουαρίου στα *πεδινά, και μετά τις 15 Μαρτίου στις *ψηλότερες περιοχές.
- Γκρέηπφρουτ: δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 31 Μαρτίου.
- Λεμόνια: δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 31 Ιανουαρίου.
- Πόμελα: δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 15 Μαρτίου στα *πεδινά, και μετά τις 15 Απριλίου στις *ψηλότερες περιοχές.
- Ρόδια: δεν ισχύουν ημερομηνίες αλλά εξαιρείται πλήρως το σχίσσιμο, ως φυσιολογική ανωμαλία στη συγκεκριμένη καλλιέργεια.
- Ελιές- Ντόπια, Επιτραπέζιες: δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 31 Δεκεμβρίου στα *πεδινά και μετά τις 15 Ιανουαρίου στις *ψηλότερες περιοχές.
- Ελιές- Κορωνέικες: δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 31 Ιανουαρίου στα *πεδινά και μετά τις 15 Φεβρουαρίου στις *ψηλότερες περιοχές.
- Νεκταρίνια- Πρώιμα (περιλαμβάνει Armkimg): δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 20 Ιουνίου στα *πεδινά, και μετά τις 10 Ιουλίου στις *ψηλότερες περιοχές.
- Νεκταρίνια- Μεσοπρώιμα: δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 30 Ιουνίου στα *πεδινά, και μετά τις 30 Ιουλίου στις *ψηλότερες περιοχές.

- Νεκταρίνια- Φαντασία: δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 30 Αυγούστου στα *πεδινά , και μετά τις 15 Σεπτεμβρίου στις *ψηλότερες περιοχές.
- Νεκταρίνια- Ανεξαρτησία: δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 15 Ιουλίου στα *πεδινά , και μετά τις 31 Ιουλίου στις *ψηλότερες περιοχές.
- Νεκταρίνια- Flavor Top: δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 15 Αυγούστου στα *πεδινά , και μετά τις 30 Αυγούστου στις *ψηλότερες περιοχές.
- Νεκταρίνια- Όσιμα (περιλαμβάνει Fair Laine): δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 30 Σεπτεμβρίου στα *πεδινά , και μετά τις 20 Οκτωβρίου στις ψηλότερες περιοχές.
- Ροδάκινα- Πρώιμα (περιλαμβάνει Flordaking): δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 31 Μαΐου στα *πεδινά , και μετά τις 30 Ιουνίου στις *ψηλότερες περιοχές.
- Ροδάκινα- Μεσοπρώιμα (περιλαμβάνει Red Heaven): δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 10 Ιουλίου στα *πεδινά , και μετά τις 10 Αυγούστου στις *ψηλότερες περιοχές.
- Ροδάκινα- Ημιορεινών & Ορεινών Περιοχών: δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 30 Ιουλίου στα *πεδινά , και μετά τις 20 Αυγούστου στις *ψηλότερες περιοχές.
- Ροδάκινα- Fayette: δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 30 Αυγούστου στα *πεδινά , και μετά τις 15 Σεπτεμβρίου στις *ψηλότερες περιοχές.
- Ροδάκινα- Πούλαρς, Halawi: δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 30 Σεπτεμβρίου στα *πεδινά , και μετά τις 30 Οκτωβρίου στις *ψηλότερες περιοχές.
- Μήλα- Jersey, Καλιφορνίας: δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 31 Αυγούστου.
- Μήλα- Λόρτικα, Καθιστά: δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 30 Σεπτεμβρίου.
- Μήλα- Gala: δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 15 Σεπτεμβρίου.
- Μήλα- Golden Delicious: δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 20 Οκτωβρίου.
- Μήλα- Μούτσου: δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 20 Οκτωβρίου.
- Μήλα- Red Delicious, Starking Delicious: δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 15 Οκτωβρίου.
- Μήλα- Fuji: δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 20 Νοεμβρίου.
- Μήλα- Granny Smith: δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 20 Νοεμβρίου.
- Φυλλοβόλα για ακαρπία: από την έναρξη άνθισης μέχρι την καρπόδεση
- Αμπέλια

Αμπελώνες με επιτραπέζια σταφύλια:

- (α) στις παράλιες-χαμηλές και ημιορεινές περιοχές (μέχρι 600 μέτρα υψόμετρο) μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου.
- (β) στις ορεινές περιοχές (από 600 μέχρι 900 μέτρα υψόμετρο) μέχρι το τέλος Οκτωβρίου.
- (γ) στις περιοχές πάνω από 900 μέτρα υψόμετρο μέχρι τις 15 Νοεμβρίου.

Αμπελώνες οινοπαραγωγής:

- (α) στις παράλιες-χαμηλές περιοχές και ημιορεινές περιοχές μέχρι τα 600 μέτρα υψόμετρο (Ενωσιακή κλιματική ζώνη Ciiib) μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου
- (β) από τα 600 μέχρι τα 900 μέτρα υψόμετρο (Ενωσιακή κλιματική ζώνη Ciiia) μέχρι το τέλος Οκτωβρίου.
- (γ) Στις περιοχές πάνω από 900 μέτρα υψόμετρο μέχρι το τέλος Νοεμβρίου.

- Κολοκύθια: για υπαίθριες καλλιέργειες αποκλείονται οι χειμερινοί μήνες, προκειμένου για άνεμο/ παγετό. Σε χαμηλά τουνέλια προσφέρεται κάλυψη μόνο όταν οι εκτιμητές επιβεβαιώνουν ότι η προστασία από τον άνεμο/ παγετό ήταν πλήρης.
- Τομάτα: δεν καλύπτονται ζημιές που συνέβησαν μετά τις 31 Οκτωβρίου (*ψηλότερες περιοχές) και τις 30 Νοεμβρίου (*πεδινά)
- Κολοκύθια, Αγγουράκια, Μελιτζάνες, Πιπέρια, Λουβί φρέσκο, πεπόνια, καρπούζια, Φασόλια φρέσκα (ξεκούνια), Μπάμιες: για υπαίθριες καλλιέργειες αποκλείονται οι χειμερινοί μήνες, και πιο συγκεκριμένα από 1/11 μέχρι 15/4 στις *ψηλότερες περιοχές και από 1/12 μέχρι 15/3 στα *πεδινά. Σε χαμηλά θερμοκήπια, τουνέλια προσφέρεται κάλυψη μόνο όταν οι εκτιμητές επιβεβαιώνουν ότι η προστασία ήταν πλήρης.
- Λουβί για ξερό: δεν καλύπτονται ζημιές μετά τις 15 Οκτωβρίου
- Φασόλια για ξερά: δεν καλύπτονται ζημιές Ιούλιο και Αύγουστο
- Κουκιά, Μπιζέλι: Δεν υπάρχει περιορισμός στην εποχή καλλιέργειας
- Φυλλώδη λαχανικά: δεν καλύπτονται ζημιές από ψηλές θερμοκρασίες τον Ιούλιο και Αύγουστο

***Πεδινά χαμηλότερο από 400 μέτρα υψόμετρο**

***Ψηλότερες περιοχές από 400 μέτρα υψόμετρο και πάνω**

II) Ειδικοί Περιορισμοί

A. ΦΥΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ – ΦΥΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Δεν καταβάλλονται κρατικές ενισχύσεις για ζημιές από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα:

1. Σε τεμάχια που δεν τηρούνται οι καλλιεργητικές φροντίδες (πχ εγκαταλελειμμένα). Η εν λόγω πρόνοια θα βεβαιώνεται είτε από τον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών με την έγκριση της εκταρικής επιδότησης είτε μέσω τηλεπισκόπησης είτε μέσω επιτόπιου ελέγχου
2. Σε δασικά δένδρα και φυτώρια αυτών, καθώς και σε δασικά προϊόντα (ξυλεία, ξυλοκάρβουνα, κ.ά.)
3. Στο φυτικό κεφάλαιο ή τη φυτική παραγωγή των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, εφόσον
 - α) ο αριθμός των δένδρων κατά τεμάχιο ή σύμπλεγμα τεμαχίων που αποτελούν ένα ενιαίο αγροτεμάχιο είναι μικρότερος των δέκα και ανά είδος δέντρων είναι μικρότερος των πέντε (σε περιπτώσεις συγκαλλιέργειας)
 - β) η έκταση ανά ομοειδή καλλιέργεια είναι μικρότερη από 0,2 δεκάρια για τις αρδευόμενες και 0,5 δεκάρια για τις ξηρικές καλλιέργειες. Από την εν λόγω πρόνοια εξαιρούνται οι δενδρώδεις καλλιέργειες. Για τις δενδρώδεις καλλιέργειες ισχύει η ελάχιστη έκταση σε επίπεδο τεμαχίου, καθώς και οι ελάχιστοι αριθμοί δένδρων που προβλέπονται.
 - γ) οι καλλιέργειες καλλωπιστικών δένδρων και θάμνων δεν περιλαμβάνουν 100 τουλάχιστον ομοειδή φυτά κατ' αυτοτελές τεμάχιο

δ) οι καλλιέργειες γλαστρικών φυτών δεν περιλαμβάνουν 100 ομοειδή φυτά κατά παραγωγική μονάδα

ε) οι καλλιέργειες φυτωρίων δεν περιλαμβάνουν 100 ομοειδή φυτά κατ' αυτοτελές τεμάχιο

4. Σε περιπτώσεις ζημιών σε ανθοκομικά φυτά και καλλωπιστικά δένδρα ή θάμνους, τα οποία προμηθεύτηκαν προς εμπορία (δεν είναι ιδίας παραγωγής)

5. Στο φυτικό κεφάλαιο ή τη φυτική παραγωγή καλλιεργειών, που αναπτύσσονται σε ελεγχόμενο περιβάλλον και οφείλονται σε καταστροφή των κατασκευών ή βλάβη του μηχανολογικού εξοπλισμού ή όταν δεν πληρούνται οι όροι και οι προδιαγραφές κατασκευής ή όταν δεν τηρούνται οι προϋποθέσεις ορθής λειτουργίας

6. Που συμβαίνουν στη φυτική παραγωγή μετά τη λήξη της καλλιεργητικής περιόδου (ασυγκόμιστη παραγωγή πέραν της συνηθισμένης εποχής συγκομιδής, κατά περιοχή) εκτός αν αφορά προϊόντα που η καλλιεργητική τεχνική τους προβλέπει την παραμονή τους σε ειδικούς χώρους και πέραν της περιόδου αυτής (σταφίδα, σύκα, ξηρά όσπρια, κλπ)

7. Σε αυτοφυείς καλλιέργειες.

8. Στο φυτικό κεφάλαιο ή τη φυτική παραγωγή καλλιεργειών που δεν περιλαμβάνονται στον Περί Διαχείρισης Κινδύνων στη Γεωργική Παραγωγή και συναφή θέματα Νόμο του 2019 (Ν 103(Ι)/ 2019).

9. Στις περιπτώσεις δεύτερης εποχιακής καλλιέργειας διαφορετικού είδους από την πρώτη όταν δεν έχει υποβληθεί εμπρόθεσμα Δήλωση Καλλιέργειας από τους παραγωγούς σύμφωνα με τον Περί Διαχείρισης Κινδύνων στη Γεωργική Παραγωγή και συναφή θέματα Νόμο του 2019 (Ν 103(Ι)/ 2019).

10. Στις περιπτώσεις που απαιτείται στον Περί Διαχείρισης Κινδύνων στη Γεωργική Παραγωγή και συναφή θέματα Νόμο του 2019 (Ν 103(Ι)/ 2019), Δήλωση Καλλιέργειας ή Υπεύθυνη Δήλωση και αυτή δεν έχει υποβληθεί εμπρόθεσμα.

11. Σε περιπτώσεις ζημιών σε χαμηλής παραγωγικότητας φυτείες ο εκτιμητής δύναται να μειώσει την μέση παραγωγή του τεμαχίου για τους σκοπούς εκτίμησης της ζημιάς.

B. ΖΩΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ – ΖΩΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Δεν καταβάλλονται ενισχύσεις για ζημιές από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα:

1. στο ζωικό κεφάλαιο ή τη ζωική παραγωγή, που οφείλονται σε καταστροφή των κτιριακών εγκαταστάσεων ή βλάβη του μηχανολογικού εξοπλισμού, όταν δεν πληρούνται οι όροι και κανόνες κατασκευής και οι προϋποθέσεις ορθής λειτουργίας.

2. στο ζωικό κεφάλαιο ή τη ζωική παραγωγή, εφόσον οι εκμεταλλεύσεις αναπτύσσουν τη δραστηριότητά τους μόνιμα ή προσωρινά (μετακινούμενοι κτηνοτρόφοι) σε ακατάλληλη κλιματική ζώνη.

3. σε κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, στις οποίες δεν τηρούνται οι όροι εκτροφής και εκμετάλλευσης του ζωικού κεφαλαίου.

4. στο ζωικό κεφάλαιο ή τη ζωική παραγωγή

- αν ο αριθμός των εκτρεφόμενων κατά είδος ζώων ή μελισσοσμηνών είναι μικρότερος των 10 ανά εκμετάλλευση ή μελισσοκομείο αντίστοιχα.

- εφόσον το ύψος της ζημιάς δεν υπερβαίνει το 30% κατά είδος ζώου ή αριθμό μελισσοσμηνών, ανά εκμετάλλευση ή μελισσοκομείο αντίστοιχα.

5. στο ζωικό κεφάλαιο ή τη ζωική παραγωγή εκμεταλλεύσεων που διατηρούν ζώα, τα οποία έχουν ηλικία μεγαλύτερη της παραδεκτά παραγωγικής ζωής και συγκεκριμένα:

α) Θήλεα βοοειδή άνω των 13 ετών

β) Άρρενα βοοειδή άνω των 6 ετών

γ) Μόνοπλα άνω των 20 ετών

ε) Χοιρομητέρες άνω των 4 ετών

στ) Κάπροι άνω των 5 ετών

ζ) Πτηνά άνω των ορίων της ωφέλιμης οικονομικά παραγωγικής ζωής (συνήθη όρια εκτροφών) αναλόγως είδους, φυλής, παραγωγικής κατεύθυνσης κτλ.

6. σε μελισσοσμήνη, των οποίων οι ιδιοκτήτες δεν είναι καταχωρημένοι στο μελισσοκομικό μητρώο του Τμήματος Γεωργίας ή δεν υπέβαλαν Δήλωση Εκτροφής (όπου εφαρμόζεται).

7. στο ζωικό κεφάλαιο, όταν για λόγους δημόσιας υγείας τα ζώα αποτεφρώθηκαν άμεσα και πριν την εκτίμηση της ζημιάς, αν δεν υπάρχει βεβαίωση από την αρμόδια Υπηρεσία.

8. στο ζωικό κεφάλαιο ή τη ζωική παραγωγή για είδη που δεν περιλαμβάνονται στον Περί Διαχείρισης Κινδύνων στη Γεωργική Παραγωγή και συναφή θέματα Νόμο του 2019 (Ν 103(Ι)/2019).

Γ. ΠΑΓΙΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ – ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ – ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ

Δεν καταβάλλονται ενισχύσεις για ζημιές από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα:

1. σε κτιριακές εγκαταστάσεις ή μηχανολογικό εξοπλισμό γεωργικών εκμεταλλεύσεων ή ευτελείς κατασκευές όταν δεν πληρούνται οι όροι και οι κανόνες κατασκευής και οι προϋποθέσεις ορθής λειτουργίας (άδεια οικοδομής κ.α)

2. σε κτιριακές εγκαταστάσεις ή μηχανολογικό εξοπλισμό γεωργικών εκμεταλλεύσεων, λειτουργικά απαξιωμένων

3. σε πάγιο κεφάλαιο ή μηχανήματα – μηχανολογικό εξοπλισμό, για ζημιές που προκλήθηκαν ή επεκτάθηκαν επειδή δεν λήφθηκαν όλα τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη ή τον περιορισμό της ζημιάς

4. σε εγκαταστάσεις και εξοπλισμό που χρησιμοποιείται για τυποποίηση, μεταποίηση, μεταφορά γεωργικών προϊόντων, π.χ. οινοποιεία, ελαιουργεία, κλπ

5. σε αναλώσιμα υλικά, π.χ. υλικό κάλυψης θερμοκηπίων ή χαμηλών τουνελιών, σωληνώσεις από λάστιχο, ελαιόπανα, αντιχαλαζικά δίκτυα, κλπ, εάν υπερβαίνουν τον προβλεπόμενο χρόνο ζωής ή διαπιστώνεται ότι είναι εμφανώς φθαρμένα ή/ και απαξιωμένα.

6. σε εποχικά υλικά, (π.χ. απλά νάιλον, μπεκ άρδευσης, καλάμια υποστήριξης κ.ά.

7. σε εξοπλισμό, ο οποίος δεν είναι απαραίτητος ως προϋπόθεση για τη λειτουργία της γεωργικής εκμετάλλευσης, καθώς και σε εξοπλισμό εξειδικευμένο ή από ασυνήθη υλικά (π.χ. ηλεκτροφόρα σύρματα περίφραξης, γεννήτριες αποθήκης, κλπ.).

8. σε μεταφερόμενα εργαλεία, εξοπλισμό κλπ., ο οποίος δεν φυλάσσεται σε ασφαλείς αποθηκευτικούς χώρους.

9. σε εργαλεία και εξοπλισμό, εφόσον το αίτιο εμφανίζεται σε εποχή που δεν δικαιολογεί την ύπαρξη τους στο συγκεκριμένο χώρο (π.χ. αμάζευτα λάστιχα μετά την ολοκλήρωση της συγκομιδής της παραγωγής ετήσιων καλλιεργειών κλπ.)

10. σε αυτοκίνητα οχήματα που υποχρεούνται από το Νόμο να είναι ασφαλισμένα (π.χ. γεωργικοί ελκυστήρες, συλλεκτικές μηχανές κλπ.)

Δ. ΑΠΟΘΗΚΕΥΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Δεν καταβάλλονται κρατικές ενισχύσεις:

1. Για ζημιές σε αποθηκευμένα προϊόντα από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα, εκτός αν έχει καταστραφεί ο αποθηκευτικός τους χώρος από καλυπτόμενο από το πλαίσιο αίτιο. Εξαίρεση αποτελούν οι σανοί που φυλάσσονται σε αδειούχα καλυπτόμενα υπόστεγα.

2. Για ζημιές από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα:

α) σε αποθηκευμένα νωπά προϊόντα ή σε προϊόντα που φυλάσσονται σε ειδικά ελεγχόμενο περιβάλλον (πχ. ψυγεία)

β) σε αποθηκευμένα προϊόντα που οι εκμεταλλεύσεις προμηθεύτηκαν προς εμπορία (πχ. αποθήκευση καρπών οπωροφόρων χωρίς την ύπαρξη της αντίστοιχης καλλιέργειας, ζωοτροφών χωρίς το αντίστοιχο ζωικό κεφάλαιο, κλπ)

γ) σε εφόδια, όπως λιπάσματα, φάρμακα, κλπ.

δ) σε αποθηκευμένα προϊόντα που έχουν υποστεί μεταποίηση, τυποποίηση, κλπ. (πχ. κρασί, λάδι κ.ά.)

Άρθρο 10 Πλαισίου Εκτίμηση Ζημιάς

1. Ο χρόνος εκτίμησης καθορίζεται από το οικείο Επαρχιακό Γεωργικό Γραφείο, και όπου κρίνεται αναγκαίο και από τον αρμόδιο Κλάδο του Τμήματος Γεωργίας, ανάλογα με τη φύση και την έκταση της ζημιάς. Στις περιπτώσεις όπου, λόγω άλλων αστάθμητων παραγόντων, δεν είναι δυνατή η εξατομίκευση της ζημιάς έγκαιρα, ο καλλιεργητής είναι υποχρεωμένος να αφήσει «μάρτυρες», δηλαδή άθικτα (ακαλλιέργητα ή ασυγκόμιστα) τμήματα της καλλιέργειάς του, όπως καθορίζονται πιο πάνω.

2. Η εκτίμηση της ζημιάς κάθε εκμετάλλευσης που ζημιώθηκε διενεργείται σύμφωνα με τους κανόνες της Αγροτικής Εκτιμητικής, ανάλογα με τη φύση της ζημιάς, από ένα μόνο εκτιμητή ή όπου κρίνεται αναγκαίο από Επιτροπή, η οποία ορίζεται από το Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας ή εκπρόσωπο του.

3. Ο εκτιμητής ή η Επιτροπή οφείλει να κάνει την εκτίμηση αμέσως μόλις λάβει τη σχετική εντολή.

4. Τα αρμόδια όργανα ανά κοινότητα θα ενημερώνονται για την έναρξη των εκτιμήσεων ούτως ώστε εάν οι ενδιαφερόμενοι γεωργοί το επιθυμούν, να μπορούν να είναι παρόντες.

5. Σε περιπτώσεις ζημιών σε ανθοκομικές καλλιέργειες – φυτώρια και αποθηκευμένα προϊόντα, καθώς και στο Ζωικό και Πάγιο Κεφάλαιο, οι εκτιμήσεις διενεργούνται άμεσα, μετά την ειδοποίηση από τα αρμόδια όργανα ή τους ενδιαφερόμενους.

Ο ενδιαφερόμενος είναι υποχρεωμένος να υποδείξει την εκμετάλλευση που ζημιώθηκε ή να παρευρίσκεται κατά την εκτίμηση, εφόσον του ζητηθεί αυτό από τον εκτιμητή. Οφείλει να δώσει στον εκτιμητή κάθε πληροφορία και αποδεικτικό στοιχείο, που θα του ζητηθεί σχετικά με τη νομιμότητα ή την κυριότητα της εκμετάλλευσης που δήλωσε. Επίσης ο ενδιαφερόμενος έχει υποχρέωση, όταν του ζητηθεί από τον εκτιμητή, να προσκομίσει έγγραφα στοιχεία (οικονομικά ή στατιστικά) για την εκμετάλλευση των προηγούμενων χρόνων. Στοιχεία αυτής της μορφής είναι αυτά, που τηρούνται από το Δήμο ή την Κοινότητα, ή άλλες Οργανώσεις, τα αντίγραφα τιμολογίων πώλησης, οι τυχόν εκκαθαρίσεις κλπ.

Ο ενδιαφερόμενος θεωρείται ότι έχει παραιτηθεί από την αίτηση που υπέβαλε, στην περίπτωση που αρνηθεί:

- να υποδείξει την εκμετάλλευση που δήλωσε για να γίνει η εκτίμηση
- να επιτρέψει στον εκτιμητή την είσοδο σε αυτή
- να προσκομίσει στοιχεία, που ν' αποδεικνύουν ότι αυτός είναι ο κάτοχος της εκμετάλλευσης που ζημιώθηκε
- να παρευρεθεί στην εκτίμηση αν και έχει κληθεί να είναι παρών αυτός ή αντιπρόσωπός του -εκτός από την περίπτωση δικαιολογημένης απουσίας
- να δώσει στοιχεία και πληροφορίες, με τα οποία αποδεικνύεται η νομιμότητα της εκμετάλλευσης, ή υποδεικνύει εσκεμμένα άλλη εκμετάλλευση ως δική του .

Στις περιπτώσεις αυτές, συντάσσεται σχετικό πρακτικό, που υπογράφεται από τον εκτιμητή και τον οριοδείκτη ή δύο μάρτυρες όταν δεν υπάρχει οριοδείκτης, ή εκπρόσωπο του Τμήματος Γεωργίας. Αντίγραφο του πρακτικού αποστέλλεται στον παραγωγό για ενημέρωσή του.

6. Οι Δήμαρχοι ή οι Πρόεδροι Κοινοτήτων, οι Υπάλληλοι του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα, όργανα Αστυνομίας, κλπ. είναι υποχρεωμένοι να δίνουν κάθε πληροφορία ή βοήθεια που πιθανόν να ζητηθεί από τους εκτιμητές του Τμήματος Γεωργίας.

7. Σε περιπτώσεις όπου κρίνεται αναγκαίο ο εκτιμητής θα συνοδεύεται από οδηγό ο οποίος θα είναι γνώστης της πληγείσας περιοχής και των καλλιεργειών, όπου θα γίνονται οι εκτιμήσεις και θα υποδεικνύει τα πληγέντα τεμάχια ή όποια άλλη πληροφορία χρειαστεί ο εκτιμητής. Από την πλευρά του ο οδηγός είναι υπόχρεος να ενεργεί σύμφωνα με τις οδηγίες του εκτιμητή. Το Τμήμα Γεωργίας θα καταβάλλει πληρωμή με το πέρας των εργασιών εκτίμησης στον οδηγό ανάλογα με τις ώρες εργασίας του που δεν θα ξεπερνά τα 35 ευρώ /ημέρα. Το συνολικό ποσό δεν θα ξεπερνά τις 10.000 ευρώ/έτος, για όλους τους οδηγούς.

8. Ο εκτιμητής καταχωρεί, το πόρισμα της εκτίμησης που διενεργήθηκε, κατά είδος χωριστά σε κάθε εκμετάλλευση, σε ειδικό έντυπο, του οποίου ο τύπος εγκρίνεται από τον Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας.

9. Μετά τη μηχανογραφική τους επεξεργασία, τα πορίσματα κοινοποιούνται από λειτουργούς του Τμήματος Γεωργίας με σχετική πρόσκληση για να λάβουν γνώση των πορισμάτων της εκτίμησης ή με ηλεκτρονικό μήνυμα μέσω Αριάδνης ή με προσωπική επιστολή. Ειδικά για τους

παραγωγούς που δεν κρίνονται δικαιούχοι, στη στήλη των παρατηρήσεων αναγράφεται ο λόγος απόρριψης.

10. Σε ορισμένες περιπτώσεις, όπου παρατηρείται ομοιογένεια των ζημιών, με σκοπό την επιτάχυνση και απλούστευση των διαδικασιών εκτίμησης, μπορεί να διενεργείται κατά περιοχή εκτίμηση για τον καθορισμό του ποσοστού ζημιάς, κατά είδος/ποικιλία και γεωγραφική ζώνη. Η κατά περιοχή αυτή εκτίμηση αφορά σε όλες τις εκμεταλλεύσεις της γεωγραφικής ζώνης που πλήγηκε, κατά είδος, εκτός εκείνων που ρητά αναφέρονται και εξαιρούνται στο πρακτικό πραγματογνωμοσύνης. Η κατά περιοχή εκτίμηση μπορεί να διενεργείται από ένα ή περισσότερους εκτιμητές που ορίζονται από τον Επαρχιακό Γεωργικό Λειτουργό. Όταν ολοκληρωθεί η εκτίμηση, το πόρισμα εκτίμησης καταχωρείται στο μηχανογραφικό σύστημα. Αφού τύχει μηχανογραφικής επεξεργασίας, το πόρισμα αποστέλλεται με προσωπική επιστολή ή ηλεκτρονικό μήνυμα στους ενδιαφερόμενους παραγωγούς.

Άρθρο 11 Πλαισίου Ένσταση

Ο παραγωγός έχει το δικαίωμα να υποβάλει ένσταση, εντός του καθορισμένου χρονικού περιθωρίου στην περίπτωση που διαφωνεί είτε με το πόρισμα εκτίμησης, είτε με τα αποτελέσματα του διοικητικού ελέγχου, είτε κατά του αποτελέσματος του ελέγχου αποκατάστασης ζημιών σε πάγιο κεφάλαιο, εντός 15 ημερών (ανάλογα πώς θα ορίζεται στο Πόρισμα ή στην επιστολή κοινοποίησης των αποτελεσμάτων του διοικητικού ελέγχου). Μετά τη λήξη της καθορισμένης προθεσμίας για ένσταση, οι ενστάσεις που υποβάλλονται θα σφραγίζονται ως εκπρόθεσμες και δεν θα εξετάζονται.

Η ένσταση συμπληρώνεται στο ειδικό έντυπο ένστασης, με σαφή αναφορά στους λόγους που αυτή υποβάλλεται. Δεν γίνονται δεκτές οποιεσδήποτε επιστολές παραγωγών σε σχέση με διαμαρτυρία για το πόρισμα εκτίμησης ή το διοικητικό έλεγχο, αν δεν έχει υποβληθεί ένσταση στο ειδικό έντυπο και πληρωθεί το δικαίωμα ένστασης (σε περίπτωση που απαιτείται). Τα Επαρχιακά Γεωργικά Γραφεία αποστέλλουν επιστολή γνωστοποίησης λήψης της ένστασης προς τους αιτητές. Θα χρησιμοποιούνται δύο τύποι επιστολών αναλόγως με το εάν είναι εμπρόθεσμη ή εκπρόθεσμη η συγκεκριμένη ένσταση.

Ένσταση για το ποσοστό ζημιάς ή το συντελεστή παραγωγικότητας ή την αναμενόμενη μέση παραγωγή, για την περίπτωση όπου ο παραγωγός δεν άφησε τον προβλεπόμενο από το Πλαίσιο/εγχειρίδιο μάρτυρα, θα απορρίπτεται χωρίς να εξεταστεί περαιτέρω.

Η ένσταση για το διοικητικό έλεγχο διερευνάται από ένα υπάλληλο που ορίζεται από τον εκάστοτε Επαρχιακό Γεωργικό Λειτουργό. Σχετικό ενημερωτικό σημείωμα με όλα τα ευρήματα υποβάλλεται από τον εκάστοτε Επαρχιακό Γεωργικό Λειτουργό στην Επιτροπή Ενστάσεων για εξέταση της ένστασης. Εφόσον ο αιτητής κριθεί δικαιούχος από την Επιτροπή Ενστάσεων τότε του κοινοποιείται πόρισμα εκτίμησης (εφόσον έχει διενεργηθεί) ή διενεργείται εκτίμηση και του κοινοποιείται πόρισμα.

Όταν υποβληθεί ένσταση για το πόρισμα εκτίμησης, διενεργείται νέα εκτίμηση από δύο νέους εκτιμητές που ορίζονται από τον εκάστοτε Επαρχιακό Γεωργικό Λειτουργό. Για τη διενέργεια των επανεκτιμήσεων εφαρμόζονται όλες οι διατάξεις που αφορούν την εκτίμηση. Οι επανεκτιμητές δεν δεσμεύονται από τα πορίσματα της πρώτης εκτίμησης, εκτιμώντας από την αρχή τη ζημιά και σε καμιά περίπτωση δεν σχετίζονται με τη διενέργεια της πρώτης εκτίμησης.

Σε κάθε περίπτωση, για κάθε ένσταση, ετοιμάζεται σχετική έκθεση από τον εκάστοτε Επαρχιακό Γεωργικό Λειτουργό προς την Επιτροπή Ενστάσεων για λήψη της σχετικής απόφασης, η οποία θα είναι και τελεσίδικη.

Η Επιτροπή Ενστάσεων είναι τριμελής και απαρτίζεται από τον Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας ή εκπρόσωπό του, ένα Ανώτερο Λειτουργό ή Λειτουργό Α΄ ή Λειτουργό, του Τομέα Αγροτικής Πολιτικής και ένα Λειτουργό του Τμήματος Γεωργίας οι οποίοι και διορίζονται από τον Διευθυντή. Για σκοπούς υποβοήθησης των εργασιών της, ο Διευθυντής δύναται να ορίζει και πρακτικογράφο. Απαρτία θεωρείται όταν και τα τρία μέλη της Επιτροπής Ενστάσεων είναι παρόντα. Νοείται ότι τα μέλη της τριμελούς Επιτροπής Ενστάσεων δεν πρέπει να είχαν εμπλακεί σε κανένα στάδιο της πρωτοβάθμιας εξέτασης της οποιασδήποτε Δήλωσης Ζημιάς ή καλλιέργειας και γενικότερα της υπόθεσης/αιτήματος που θα καλεστούν να εξετάσουν και να αποφασίσουν. Στις συνεδρίες/εργασίες της Επιτροπής δύναται να λάβει μέρος επίσης και ο εκάστοτε Επαρχιακός Γεωργικός Λειτουργός ή Λειτουργοί του Επαρχιακού Γεωργικού Γραφείου σαν εισηγητές, χωρίς δικαίωμα ψήφου και οι οποίοι αποχωρούν από τη διαδικασία κατά τη λήψη της απόφασης.

Μετά από την ολοκλήρωση της εξέτασης κάθε ένστασης καταρτίζονται πρακτικά τα οποία κοινοποιούνται σε όλα τα μέλη της Επιτροπής. Μετά την έγκριση και την υπογραφή ανά σελίδα των πρακτικών, από όλα τα μέλη της Επιτροπής Ενστάσεων, αποστέλλονται στους αιτητές από την Επιτροπή Ενστάσεων, ενημερωτικές προσωπικές επιστολές που αναφέρουν την απόφαση της Επιτροπής για την ένσταση τους. Τα εγκεκριμένα πρακτικά και οι επιστολές προς τους παραγωγούς κοινοποιούνται και στο εκάστοτε Επαρχιακό Γεωργικό Γραφείο για τις περαιτέρω ενέργειες (ενημέρωση λογισμικού, αποστολή πορισμάτων κ.λ.π.).

Ένσταση κατά του αποτελέσματος του ελέγχου αποκατάστασης ζημιών σε πάγιο κεφάλαιο

Στην ένσταση κατά του ελέγχου αποκατάστασης αναγράφονται όλα τα στοιχεία του πορίσματος για το οποίο ζητείται επανέλεγχος. Μετά από εξέταση της ένστασης από την Επιτροπή Ενστάσεων, αν κριθεί αναγκαίο, διενεργείται δεύτερος επιτόπιος έλεγχος παρουσία του ενδιαφερόμενου από διαφορετικό ελεγκτή και τα αποτελέσματα κοινοποιούνται στην Επιτροπή Ενστάσεων. Η απόφαση της Επιτροπής είναι τελεσίδικη και κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο.

Η Αρμόδια Αρχή έχει ορίσει τέλη εξέτασης των ενστάσεων σύμφωνα με τον «Περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Περί του Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας» Νόμου (Ν. 38(Ι)/2014). Σε περίπτωση που μια ένσταση έχει θετική έκβαση, είτε εν μέρει είτε στο σύνολο της, τα τέλη ένστασης επιστρέφονται στον πολίτη.

α) Το τέλος ένστασης για θέματα που άπτονται διοικητικών ελέγχων θα πληρώνεται ξεχωριστά για κάθε ένσταση που υποβάλλεται.

β) Το τέλος ένστασης κατά πορίσματος, θα πληρώνεται μια φορά σε παγκύπρια βάση για το σύνολο των καλλιεργειών που επηρεάζονται ανά ζημιογόνο αίτιο και ανά ημερομηνία κήρυξης της περιοχής ή των περιοχών ως πληγείσες από το συγκεκριμένο ζημιογόνο αίτιο. Πιο συγκεκριμένα στην περίπτωση αυτή η χρέωση θα γίνεται μια φορά, ανεξάρτητα με τον αριθμό των ενστάσεων που μπορεί να υποβληθεί από ένα καλλιεργητή, για διάφορες καλλιέργειες, για τη συγκεκριμένη όμως ημερομηνία κήρυξης της περιοχής ή των περιοχών ως πληγείσες από το συγκεκριμένο αίτιο.

Άρθρο 14 Πλαισίου - Ένταση της ενίσχυσης

Για τις απώλειες οι οποίες οφείλονται σε δυσμενή κλιματικά φαινόμενα χορηγείται ενίσχυση σε δικαιούχους γεωργούς για αντιστάθμιση των υλικών ζημιών και για την απώλεια εισοδήματος. Οι εν λόγω ενισχύσεις δύναται να ανέρχονται κατά μέγιστο στο 80% του ποσού της εκτιμηθείσας ζημιάς ή στο 90% σε περιοχές με φυσικά ή άλλα ειδικά ανά περιοχή μειονεκτήματα οι οποίες έχουν εγκριθεί στα πλαίσια του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης με βάση τους σχετικούς Κανονισμούς.

Άρθρο 15 Πλαισίου - Έλεγχος Αποκατάστασης

Όσοι με βάση τις πρόνοιες του Πλαισίου/ εγχειριδίου έχουν κριθεί κατ' αρχή δικαιούχοι κρατικής ενίσχυσης για ανασύσταση Φυτικού Κεφαλαίου, αντικατάσταση Ζωικού Κεφαλαίου και αποκατάσταση ζημιών Παγίου Κεφαλαίου και προκειμένου να τους καταβληθούν οι αντίστοιχες οικονομικές ενισχύσεις οφείλουν να προβούν στις δράσεις αποκατάστασης με βάση τα πληγέντα περιουσιακά στοιχεία που έχουν εγκριθεί μετά την καταγραφή της ζημιάς.

Διαπίστωση αποκατάστασης

Μετά την υποβολή των προαναφερόμενων, κατά περίπτωση, δικαιολογητικών, αρμόδιος/οι Λειτουργός/οι του Τμήματος Γεωργίας προβαίνει/ουν στη διαπίστωση αποκατάστασης των ζημιών. Σε περίπτωση που κρίνεται σκόπιμο, το έργο της διαπίστωσης αποκατάστασης των ζημιών μπορεί να υποβοηθείται και από άλλο επιστήμονα συναφούς με το αντικείμενο ειδικότητας.

Υποβολή δικαιολογητικών αποκατάστασης

α) Για ενίσχυση ανασύστασης Φυτικού Κεφαλαίου :

1. «Αίτηση-Υπεύθυνη Δήλωση αποκατάστασης ζημιών», σε ειδικό έντυπο που θα καθορίζεται από τον Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας, μετά την αποκατάσταση των ζημιών, με την οποία να ζητείται ο έλεγχος των εργασιών αποκατάστασης προκειμένου να χορηγηθεί η ενίσχυση.

2. Πρωτότυπα εξοφλημένα τιμολόγια συνοδευμένα από δελτία αποστολής των υλικών, δένδρυλλίων που αγοράστηκαν από αναγνωρισμένους φυτωριούχους, κλπ., καθώς και δελτία παροχής υπηρεσιών, που θα αποδεικνύουν τις δαπάνες εργασιών που έγιναν (απομάκρυνση κλάδων και ριζών, βαθιά άροση, κλπ) ή μηχανημάτων που χρησιμοποιήθηκαν.

Στα εν λόγω τιμολόγια ή στα δελτία παροχής υπηρεσιών πρέπει απαραίτητα να αναγράφονται και τα εξής στοιχεία : Ονομασία εκδότη-Επιχείρησης, ονοματεπώνυμο αγοραστή, αριθμός και είδος αγοραζόμενου προϊόντος ή το είδος της υπηρεσίας, αξία των αγοραζόμενων ειδών και ξεχωριστά ο αντίστοιχος ΦΠΑ που το βαρύνει, ημερομηνία έκδοσης και εξόφλησης.

Διευκρινίζεται ότι οι παραγωγοί που έχουν υποστεί σοβαρές ζημιές στο φυτικό τους κεφάλαιο μπορούν να εφαρμόσουν οποιοδήποτε είδος ανασύστασης, που θα τους διευκολύνει στις μετέπειτα εργασίες τους αλλά θα λάβουν τις ενισχύσεις που προβλέπονται για το είδος της ανασύστασης στο οποίο θα έπρεπε να προβούν εξαιτίας της ζημιάς που έπαθαν με βάση το πόρισμα πραγματογνωμοσύνης του αρμόδιου λειτουργού του Τμήματος Γεωργίας και του πρακτικού αποκατάστασης της Επιτροπής ελέγχου της ανασύστασης της ζημιάς τους. Σε ειδικές περιπτώσεις (πχ. καταστροφή του κτήματος από ισχυρές πλημμύρες) μπορεί ο δικαιούχος να προβεί στην ανασύσταση του συνόλου των κατεστραμμένων μέσων της καλλιέργειάς του, σε άλλο τεμάχιο, του οποίου είναι κάτοχος / διαχειριστής. Στην περίπτωση αυτή, η ανασύσταση δεν θα κρίνεται επιλέξιμη ενίσχυσης αν ήδη υπάρχει άλλη καλλιέργεια στο τεμάχιο.

Οι εργασίες ανασύστασης του ζημιωθέντος φυτικού κεφαλαίου θα πρέπει:

- i) να γίνουν την κατάλληλη εποχή, σύμφωνα με τις οδηγίες του Τμήματος Γεωργίας για να μην υπάρχουν αποτυχίες και
- ii) να ολοκληρωθούν εντός του χρονοδιαγράμματος που ορίζεται από την Αρμόδια Αρχή.

β) Για την ενίσχυση αντικατάστασης του Ζωικού Κεφαλαίου :

Μετά την ολοκλήρωση του συνόλου των εργασιών και την αποκατάσταση των ζημιών του ζωικού κεφαλαίου, ή των πλαισιοκυψελών με σμήνος, υποβάλλεται:

1. «Αίτηση-Υπεύθυνη Δήλωση αντικατάστασης Ζωικού Κεφαλαίου» σε ειδικό έντυπο που θα καθορίζεται από τον Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας, με την οποία να ζητείται ο έλεγχος της πραγματοποιηθείσας αντικατάστασης, προκειμένου να χορηγηθεί η ενίσχυση.

2. Πρωτότυπα τιμολόγια αγοράς ζώων και ελλείψει αυτών, λόγω αντικειμενικών δυσκολιών, οποιοδήποτε στοιχείο αποδεικνύει την αγορά Ζωικού Κεφαλαίου προς αντικατάσταση του απολεσθέντος.

3. Τα απαραίτητα δικαιολογητικά για τον έλεγχο σήμανσης.

Όλα τα τιμολόγια θα πρέπει να εκδίδονται στο όνομα του δικαιούχου κτηνοτρόφου.

γ) Για την ενίσχυση αποκατάστασης ζημιών στο Πάγιο Κεφάλαιο και Εξοπλισμό.

Μετά την ολοκλήρωση του συνόλου των εργασιών και την αποκατάσταση των ζημιών, υποβάλλεται:

1. «Αίτηση-Υπεύθυνη Δήλωση αποκατάστασης ζημιών» σε ειδικό έντυπο, που καθορίζεται από τον Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας, με την οποία ζητείται ο έλεγχος των εργασιών αποκατάστασης, προκειμένου να χορηγηθεί η σχετική ενίσχυση.
2. Πρωτότυπα εξοφλημένα τιμολόγια αγοράς ανταλλακτικών-υλικών και αγοράς ειδών γεωργικού και μηχανολογικού εξοπλισμού για αντικατάσταση των κατεστραμμένων, δελτία αποστολής υλικών, όπου είναι απαραίτητα και δελτία παροχής υπηρεσιών (τεχνίτες-εργάτες).

Σημειώνεται ότι :

- Σε περιπτώσεις εισαγόμενων μηχανημάτων ή εξοπλισμού (π.χ. υλικών θερμοκηπίων κλπ) απαιτείται τα σχετικά παραστατικά να είναι στην Ελληνική ή Αγγλική.
- Στις περιπτώσεις που η αποκατάσταση της ζημιάς έγινε από μη συνήθη ή πολυτελή υλικά, η δαπάνη αποκατάστασης της ζημιάς θα υπολογίζεται με βάση τη δαπάνη που θα απαιτείτο εάν η αποκατάσταση γινόταν με απλά σύγχρονα υλικά.

Άρθρο 17 Πλαισίου - Υποχρεώσεις

1. Οι δικαιούχοι των κρατικών ενισχύσεων υποχρεούνται να αποδέχονται κάθε έλεγχο από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές και να δηλώνουν ότι έλαβαν γνώση των πιο πάνω όρων και προϋποθέσεων, καθώς και των κυρώσεων από τη μη τήρησή τους.
2. Για όλες τις αναφερόμενες ζημιωθείσες εκμεταλλεύσεις ή δραστηριότητες, για τις οποίες έχει υποβληθεί αίτηση χορήγησης κρατικής ενίσχυσης, θα δηλώνεται με Υπεύθυνη Δήλωση από το δικαιούχο αν έχει ασφαλισθεί ή όχι σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό φορέα.
3. Σε περίπτωση που οι δικαιούχοι δεν τηρήσουν κάποιον από τους όρους ή δηλώσουν ψευδή στοιχεία, υποχρεούνται να επιστρέψουν εντόκως τα καταβληθέντα ποσά, σύμφωνα με τις διατάξεις της υφιστάμενης νομοθεσίας.
4. Εφόσον διαπιστωθεί ότι οι απώλειες της παραγωγής ήταν μικρότερες από τα καθοριζόμενα, στο παρόν πλαίσιο, ποσοστά ζημιάς θα ανακτώνται οι τυχόν προκαταβολές που θα έχουν παραχωρηθεί στους πληγέντες παραγωγούς.
5. Οι κληρονόμοι θανόντος δικαιούχου, κατά τη διαδικασία καταβολής των κρατικών ενισχύσεων και προκειμένου να τύχουν των εγκεκριμένων κρατικών ενισχύσεων, υποχρεούνται να προσκομίσουν τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά σε συνδυασμό με τις διατάξεις του παρόντος πλαισίου.
6. Σε περίπτωση αλλαγής του προσώπου που διαχειρίζεται τη γεωργική εκμετάλλευση, δικαιούχος της κρατικής ενίσχυσης είναι εκείνος που ήταν διαχειριστής τη μέρα που συνέβηκε η ζημιά, υπό τους περιορισμούς του άρθρου 8 (Υποβολή Δήλωσης Ζημιάς).
7. Σε περίπτωση, που κατά την περίοδο εκπλήρωσης μιας υποχρέωσης, που έχει αναληφθεί ως προϋπόθεση για τη χορήγηση ενίσχυσης, ο δικαιούχος μεταβιβάσει την εκμετάλλευση,

εξολοκλήρου ή εν μέρει, σε άλλο πρόσωπο, το πρόσωπο αυτό δύναται να τον υποκαταστήσει μόνο ως προς τις υποχρεώσεις, για το υπόλοιπο της περιόδου, εφόσον τηρούνται οι προβλεπόμενες από το καθεστώς ενίσχυσης προϋποθέσεις και αποδεχθεί τις προβλεπόμενες δεσμεύσεις. Εάν αυτό δεν συμβεί, ο αρχικός δικαιούχος υποχρεούται να επιστρέψει τις ενισχύσεις που έχει εισπράξει. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να κοινοποιείται έγγραφο στο αρμόδιο Επαρχιακό Γεωργικό Γραφείο, μαζί με τα σχετικά δικαιολογητικά, σε διάστημα μέχρι ένα μήνα από τη μεταβίβαση, ώστε να κρίνεται και ο νέος δικαιούχος και στη συνέχεια να ενημερώνεται ο φάκελος.

8. Σε περίπτωση ανώτερης βίας κατά την περίοδο εκπλήρωσης μιας υποχρέωσης, μπορεί να μην απαιτηθεί η επιστροφή των ενισχύσεων που έλαβε ο δικαιούχος. Ως περιπτώσεις ανώτερης βίας μπορούν να γίνουν δεκτές, αποδεικνυόμενες με επίσημα έγγραφα, ιδίως οι παρακάτω :

- α) Θάνατος του κατόχου της εκμετάλλευσης
- β) Μακροχρόνια ανικανότητα για εργασία
- γ) Απαλλοτρίωση ή αναδασμός σημαντικού τμήματος της εκμετάλλευσης, εφόσον δεν ήταν γνωστή ή προβλέψιμη τη μέρα της ανάληψης της δέσμευσης
- δ) Σοβαρή φυσική καταστροφή που έπληξε σημαντικά την εκμετάλλευση
- ε) Επιζωοτία που προσβάλλει το σύνολο ή σημαντικό μέρος της αγέλης του κατόχου της εκμετάλλευσης.

Άρθρο 18 Πλαισίου - Έλεγχοι

Ο Διευθυντής του Τμήματος Γεωργίας καθιερώνει μηχανισμούς ελέγχου των πληρωμών, καθώς και ελέγχου ως προς την τήρηση των όρων και προϋποθέσεων που καθορίζουν οι σχετικές αποφάσεις.

Οι έλεγχοι συνίστανται σε διοικητικούς (επιθεώρηση των εγγράφων που στηρίζουν τις πληρωμές) και επιτόπιους. Σε περιπτώσεις καταγγελιών ή αμφιβολιών και σε κάθε άλλη περίπτωση που κρίνεται αυτό αναγκαίο, διενεργείται έκτακτος έλεγχος. Οι δικαιούχοι, εφόσον επιλεγούν για έλεγχο, θα πρέπει να υποβάλουν κάθε παραστατικό, που κατά την κρίση του οργάνου ελέγχου συμβάλλει στην εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων για την τήρηση των υποχρεώσεών τους. Η παράλειψη υποβολής των στοιχείων αυτών ή η ανακριβής δήλωση στοιχείων, αποτελεί αθέτηση των όρων και προϋποθέσεων και επιβάλλονται οι ανάλογες κυρώσεις.

. Η διαπίστωση, μετά από έλεγχο, από αρμόδια ελεγκτικά όργανα, της μη ορθής εφαρμογής των διαδικασιών και διατάξεων που θεσπίζονται, επισύρει την αναστολή των πληρωμών και ανάλογα με την περίπτωση, την επιστροφή τους.

Κατά την έναρξη του ελέγχου της εκμετάλλευσης, ο κάτοχος ή εκπρόσωπος του θα ενημερώνεται για τα προβλεπόμενα στις σχετικές αποφάσεις, καθώς και αν τηρούνται ή όχι από αυτόν. Για κάθε έλεγχο θα συντάσσεται πρακτικό ελέγχου, στο οποίο θα αναφέρονται

αναλυτικά τα στοιχεία της εκμετάλλευσης, τι ελέγχθηκε, τι διαπιστώθηκε και τι προτείνεται. Αντίγραφο του πρακτικού θα κοινοποιείται στο δικαιούχο.

Στην περίπτωση που έχουν διαπιστωθεί παρατυπίες, μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου ενημερώνεται ο κάτοχος της εκμετάλλευσης, στον οποίο χορηγείται υποχρεωτικά αντίγραφο του πρακτικού ελέγχου.